

УПОВНОВАЖЕНИЙ
Верховної Ради України з прав людини

вул. Інститутська, 21/8, м. Київ, 01008 E-mail: hotline@ombudsman.gov.ua тел. (044) 298 7033

_____. _____. 20__ № _____
На № _____ від _____. _____. 20__

Міністерство юстиції України

ПОДАННЯ

про усунення порушень прав засуджених та ув'язнених осіб на захист від катування, інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання

Мною, у зв'язку із здійсненням на підставі статей 1 та 19-1 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», парламентського контролю за додержанням конституційних прав і свобод людини і громадянина та захисту прав кожного на території України, виконанням функцій національного превентивного механізму відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання виявлено грубі порушення прав людини на захист від катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання в державній установі «Чернівецький слідчий ізолятор».

Статтею 5 Загальної декларації прав людини, статтею 3 Декларації про захист усіх осіб від катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання, статтею 7 Міжнародного пакту про громадянські і політичні права, статтею 2 Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання, статтею 28 Конституції України визначено, що ніхто не повинен зазнавати тортур, або жорстокого, нелюдського, або такого, що принижує його гідність, поводження і покарання.

Передбачено, що жодні виключні обставини, якими б вони не були, стан війни чи загроза війни, внутрішня політична нестабільність чи будь-який інший надзвичайний стан не можуть бути виправданням катувань чи інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання.

UB
Секретаріат Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини
№14455.2/22/39.1 від 15.12.2022
КЕП: Лубінець Д. В. 15.12.2022 16:47
5FB77F7B650371D0400000E88D010044560300

Статтею 3 Конституції України людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнано в Україні найвищою соціальною цінністю. Права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави. Держава відповідає перед людиною за свою діяльність. Утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави.

Частиною 3 статті 1 Закону України «Про попереднє ув'язнення» визначено, що тримання осіб, взятих під варту, відповідно до завдань кримінального судочинства здійснюється на принципах неухильного додержання Конституції України, вимог Загальної декларації прав людини, інших міжнародних правових норм і стандартів поводження з ув'язненими.

Згідно з положеннями частини 3 статті 50 Кримінального кодексу України покарання не має на меті завдати фізичних страждань або принизити людську гідність.

Частиною 1 статті 8 Кримінально-виконавчого кодексу України серед основних прав засуджених визначено право на гуманне ставлення до них та на повагу їх людської гідності; засуджені не повинні підлягати жорстокому, нелюдському або такому, що принижує їх гідність, поводженню.

Під час здійснення 14 та 15 листопада 2022 року планового відвідування державної установи «Чернівецький слідчий ізолятор» як місця несвободи для виконання функцій національного превентивного механізму встановлено, що в установі розміщено маршрутний бокс у вигляді металевої клітки до якого можуть поміщуватись ув'язнені та засуджені з утворенням очевидних ознак поводження, що є нелюдським, таким, що принижує гідність людини та громадянина правової країни. Також встановлено, що не виконуються вимоги щодо роздільного тримання ув'язнених та засуджених, не проводиться із засудженими та ув'язненими цілеспрямована індивідуально-профілактична робота з виявлення осіб, які належать до груп ризику та попередження конфліктних ситуацій, що обумовлюють факти членушкодження утримуваних. Таке поводження може бути розцінено як жорстоке, нелюдське та таке, що принижує гідність, нехтує загальносвітові стандарти поводження з людиною в умовах несвободи.

Наведені порушення у разі невжиття заходів до їх негайного усунення можуть призвести до дискредитації держави Україна серед країн – членів Організації Об'єднаних Націй, беручи до уваги зобов'язання кожної з таких держав згідно зі статтею 55 Статуту ООН сприяти загальній повазі та додержанню прав людини й основних свобод.

З огляду на викладене, а також приймаючи до уваги те, що:

- відповідно до підпункту 2⁷ пункту 3 Положення про Міністерство юстиції України затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 228 від 2 липня 2014, Міністерство юстиції України забезпечує контроль за дотриманням прав людини і громадянина, вимог законодавства щодо виконання

і відбування кримінальних покарань, реалізацією законних прав та інтересів засуджених та узятих під варту осіб,

на підставі ст.ст. 13, 15, 19-1 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» -

ВИМАГАЮ:

Міністерству юстиції України вжити вичерпних заходів до негайного усунення виявлених у ході реалізації функцій національного превентивного механізму наведених порушень прав людини та недопущення катувань, інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання у діяльності державної установи «Чернівецький слідчий ізолятор», причин та умов, що їм сприяють, а також запобігання їх у подальшому.

Невідкладно забезпечити демонтаж металевої клітки задля унеможливлення утримання в ній ув'язнених та засуджених в нелюдських умовах, що принижують гідність людини.

Забезпечити безумовне виконання законодавчих вимог щодо роздільного тримання ув'язнених та засуджених з метою убезпечення їх життя та здоров'я, честі та гідності в умовах несвободи.

Організувати та провести перевірку стану організаційної діяльності державної установи «Чернівецький слідчий ізолятор», причин неналежного функціонування, що потягли порушення прав людини за результатами якої вжити вичерпних заходів реагування, вирішити питання відповідальності винних осіб.

Про результати розгляду цього акту реагування у місячний строк повідомити Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, додавши на підтвердження інформацію, копії документів та матеріалів фотофіксації про вжиті заходи.

**Уповноважений Верховної
Ради України з прав людини**

Дмитро ЛУБІНЕЦЬ

вик. Олександр Сіряков,
Сергій Коноплястий
044-298-70-73

UB
Секретаріат Уповноваженого Верховної Ради України з прав
людини
№14455.2/22/39.1 від 15.12.2022
КЕП: Лубінець Д. В. 15.12.2022 16:47
5FB77F7B650371D0400000E88D010044560300